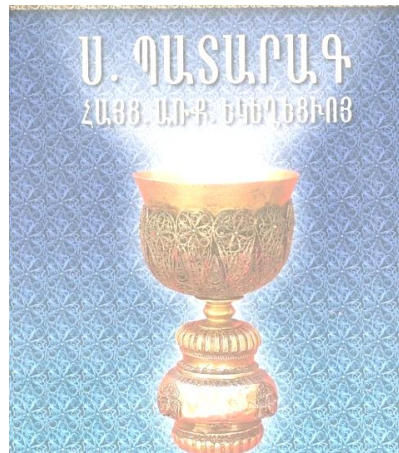


ԿՕՉՆԵՐՍ ԿԱՐԻՔԱՒՈՐԻՆ

Մի տրամիր, որ հարստութիւնդ կը պակսի, որովհետեւ նոյնքան ալ մեղքերդ կը պակսին, երբ դրամը կը հեռացնես քեզմէ, նաեւ մեղքերդ կը հեռացնես եւ քու պիղծ գործերուդ աղտոտութենէն կը սրբուիս, ինչպէս կ'ըսէ Տէրը. «Ինչ որ կրնաք տուէք իբրեւ ողորմութիւն եւ ահա ամէն ինչ մաքուր պիտի ըլլայ ձեզի համար»: (Դուկ.11.41): Ողորմածին մարմինը ողորմութեամբ կը սրբուի, հոգին եւս կը սրբուի, ինչքերը կ'օրհնուին, յաջող աշխատանք կ'ունենայ, արջառը կ'աճի, ոչխարներուն հօտը կը բազմապատկուի եւ արտերը կը պտղաբերին, եթէ երբեք աղորմութիւն ընէ Աստուծոյ կամքով, որովհետեւ երբ աղքատներուն ողորմութիւն կ'ընես, զայն Աստուծոյ փոխ կու տաս եւ Աստուած ասոր փոխարէնը կու տայ ո՛չ միայն այն, որ ըսաւ վերը, այլեւ՝ ողորմածին կու տայ արքայութիւն, կը փրկէ զայն թշնամիին որոգայթներէն եւ կ'ազատէ դժոխքէն: Թէեւ մեծ սրբութիւն է կուսութիւնը, սակայն աւելի պատուական է ողորմութիւնը: Թէեւ մեծ է պահեցողութիւնը, մեծ են բազմաթիւ առաքինութիւնները, սակայն ողորմութիւնը աւելի մեծ է եւ կարեւոր ու Աստուծոյ ընդունելի: Ողորմած մարդը մեծ է եւ պատուական: Ան որ ողորմութիւն չ'ըներ, Ս. Գիրքը այդպիսին մարդ չ'անուաներ, այլ՝ շուն, խոզ եւ գազան, որ միայն կ'ուտէ: Արդարեւ, նման մարդիկ ճրագ են՝ առանց լոյսի, աչք են՝ առանց տեսութեան, որոնք անուն ունին միայն՝ բայց ոչ օգտակարութիւն:

ՀԱՅՑ. ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ



ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԽՈՐՀՈՐԹԻՆ ՀԱՎՏԱՏՈՒՄ

2.- Պատրաստութիւն ընծաներուն

Գ.- ԲՈՒՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ կամ ՀԱՒԱՏԱՅԵԱԼՆԵՐՈՒ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆ ԱՄԵՆԵՑՈՒՆ

Ապա բարձրացնելով Աստուածորդոյն պատարագեալ Մարմինը եւ մարոց մեղքերուն համար թափւած Արեան բաժակը, կը դառնայ ժողովուրդին եւ կը թելադրէ.-

«Սրբութեամբ ճաշակենք մեր Տիրոջ եւ Փրկչին՝ Յիսուս Քրիստոսի սուրբ եւ թանկագին Մարմինէն ու Արիւնէն, որ երկինքէն իջած՝ մեզի կը բաշխուի:

Ասիկա կեանք է, Յարութեան Յոյս, եւ մեղքերու քաւութիւն ու թողութիւն:

Սաղմոս երգեցէք Տիրոջ, մեր Աստուծոյն: Սաղմոս երգեցէք մեր երկնաւոր, անմահ թագաւորին, որ քերովքեական կառքի վրայ կը նստի»...

Շարունակելի



ԲՈՒ ԽՕՍԲԵՐ ԽՍ ՌՅԲԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՍ ՇԱԽԴՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս. 119.105)

ԺԸ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 2 ՓԵՏՐՈՒՄԱՐ 2025 ԹԻԻ 5

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԿՍՏՈՒՄԾԱՇՆՉՊԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ ԵՍ. 62.1-11: Ա. Տմ. 2.15-19: ՅԹ. 6.39-47

ՅԻՍՈՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻ 6.39-47

Մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս կ'ըսէ. «Ձիս դրկող Հօրս կամքն է, որ չկորսնցնեմ ոչ իսկ մէկը բոլոր անոնցմէ՝ որոնք ինծի տուաւ, այլ՝ յարուցանեմ զայն վերջին օրը: Հօրս կամքը հետեւեալն է. ով որ տեսնէ Որդին եւ հաւատայ անոր՝ յաիտեանական կեանք կ'ունենայ եւ ես պիտի յարուցանեմ զայն վերջին օրը»:

Հրեաները սկսան տրտնջալ իրեն դէմ, որովհետեւ ըսած էր, թէ. «Ես եմ երկինքէն իջած հացը», եւ կը հարցնէին. «Այս մարդը Յովսէփի որդին Յիսուսը չէ՞, որուն հայրն ու մայրը կը ճանչնանք: Ինչպէ՞ս ուրեմն կ'ըսէ. «Ես երկինքէն իջայ»: Յիսուս անոնց պատասխանեց. «Կը բաւէ դուք ձեզի քրթմնջէք: Ռեւէ մէկը չի կրնար ինծի գալ, եթէ զիս դրկող Հայրը զայն ինծի չբերէ եւ ես պիտի յարուցանեմ զայն վերջին օրը: Մարգարտութիւններուն մէջ գրուած է. “Ամէն մարդ Աստուծմէ ստրված պիտի ըլլայ”: Ով, որ Հօրմէս կը լսէ եւ իրմէ կը ստրվի՝ ինծի կուգայ: Ոչ ոք Հայրը տեսած է, բացի անկէ որ Աստուծմէ է, որովհետեւ միայն անիկա տեսած է Հայրը: Ու ես կ'ըսեմ ձեզի. ով որ ինծի հաւատայ՝ յաիտեանական կեանքը կ'ընդունի»:

Որպէսզի կարենանք փրկուիլ, անհրաժեշտ է Քրիստոսը հրաւիրել մեր կեանքերուն մէջ ո՛չ միայն իբրեւ Փրկիչ, այլեւ՝ իբրեւ Տէր: Շատեր զայն կ'ընդունին իբրեւ Փրկիչ, բայց անոր հետ չեն վերաբերիր իբրեւ Տիրոջ: Քրիստոս Փրկիչն է այն՝ բայց միաժամանակ Տէր է: Ան Փրկիչ է, որովհետեւ մեզ փրկեց յաիտեանական դատապարտութենէն եւ Տէր է, որովհետեւ մեզ ազատեց Սատանային տիրապետութենէն՝ որպէսզի ի՛նք ըլլայ մեր Տէրն ու մեր վրայ տիրապետողը: Երբ մէկ կողմէն կ'ընդունինք իր Փրկիչ ըլլալը, բայց միւս կողմէն մեր կեանքին վերաբերեալ բոլոր որոշումները մեմք է որ կ'առնենք, այդ կը նշանակէ՝ թէ Յիսուսի կամքն ու խօսքը չեն, որ կը տիրեն մեր կեանքերուն մէջ, այլ՝ մեր կամքն ու խօսքը:

## ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

### ԳՐԻԳՈՐ ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆ

Շաբաթ՝ 29 Յունուարին տօնն է Գրիգորի Աստուածաբանին: Ուստի եկե՛ք միասնաբար ծանօթանալ սուրբին:

Եկեղեցւոյ գերագոյն վարդապետներէն մին է Գրիգորը: Կապաղովկիոյ Նագիանգ քաղաքէն էր: Որդին էր հեթանոս հօր եւ քրիստոնեայ մօր եւ այս վերջինին ջանքով կանուխ ստացաւ քրիստոնէական դաստիարակութիւն: Յիսուս տարեկանին հայրն ալ մօրը ջանքերով դարձաւ քրիստոնեայ եւ մկրտուեցաւ: Նագիանգու եպիսկոպոսը երբ մեռաւ, Գրիգորիս անունով մէկը կոչուեցաւ նոյն աթոռին եւ ձեռնադրութիւն ստացաւ Կեսարիոյ միեւնոյն եպիսկոպոսապետէն: Գրիգոր Աթէնքին մէջ իր ուսմանց ընթացքը աւարտելէ ետք Կ. Պոլսոյ քաղաքով դարձաւ իր հայրենիքը, միշտ ինքզինքն նուիրելով հոգեւոր պարապմունքներու:

Գրիգոր իր մօրը մահէն ետք քաջուցաւ Իսաւրացւոց Սելեւկիա քաղաքը, Ս. Թեկղի եկեղեցին: Այդ միջոցին Գրիստոսի եկեղեցին ծանր տագնապ մը կ'անցընէր մասնաւորաբար Արեւելի մէջ, ուր Կոստանդիանոսի մահէն վերջ դարձաւ գորացած էր Արիոսի աղանդը եւ մայրաքաղաքին հոգեւոր կեանքը գրեթէ բոլորովին անոնց ազդեցութեան տակ էր: 397-ին, Անտիոք գումարուած եպիսկոպոսաց ժողով մը նկատի առնելով այս կացութիւնը, ստիպողաբար յանձնարարեց Գրիգորի՝ Կ. Պոլիս երթալ եւ ուղղափառութիւնը պաշտպանելու համար իր կարելին ընել: Անվարան համակերպեցաւ անիկա այս յանձնարարութեան, եւ կուրծք տալով ամէն կերպ հակառակութեան՝ գորս աղանդաւորները յարուցին իր վրայ յա-

ջողեցաւ խորտակել անոնց գորութիւնը, իր բարձրօրէն համոզիչ եւ պայծառ վարդապետութեամբ արժանանալով աստուածաբան տիտղոսին: Արիոսեանները, Մակեդոնեանները, Սաբելեանները եւ ուրիշ աղանդներ, ամէնքն ալ սքանչացան իր պերնախօսութենէն: Ամէն կողմ տարածուեցաւ իր համբաւը, Հերոնիմոսի նման գիտուն գլուխ մը պատիւ համարեց աշակերտել իրեն: Այն ատեն մեծամասնութիւնը միացաւ եւ իրեն հետ ունենալով Աղեփսանդրիոյ Պետրոս պատրիարքի գրաւոր հաւանութիւնը, մայրաքաղաքին եպիսկոպոս կարգեց զինք: Բայց քիչ ետք, նոյնիսկ կարգ մը ուղղափառներու կամակեցութեամբ, դարձաւ հակառակութիւն յարուցուեցաւ իր դէմ, եւ փոխանակ իրեն՝ Կ. Պոլսոյ եպիսկոպոս ձեռնադրուեցաւ Մաքսիմոս Աղեփսանդրացի: Բայց ժողովուրդը չհանդուրժեց այս անիրաւութեան, եւ բուռն թափով պաշտպանեց Աստուածաբանը: 380-ին երբ Թեոդոս կայսրը Կ. Պոլիս դարձաւ պատերազմներէն, դարձաւ գորացաւ Գրիգորի դիրքը: Յաջորդ տարին, Կ. Պոլսոյ Տիեզերական ժողովին մէջ հաստատուեցաւ եւ յայտարարուեցաւ իր պատրիարքութիւնը: Սակայն կարն ժամանակ ետք յաջողութեամբ երեսէն, հարկադրուեցաւ հրաժարիլ վերջապէս մայրաքաղաքի եպիսկոպոսական աթոռէն եւ Նագիանգի մօտ, Արիագոն գիւղին մէջ ապրեցաւ առանձնական կեանք մը, ինքզինքն նուիրելով եկեղեցական գրականութեան եւ մեռաւ 389 թուականին: Գրիգորի գործերը բազմապատկառ են: Այս գործերէն կարեւոր մասը թարգմանուած է հայերէնի:

## Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Պ Ա Տ Գ Ա Ս

### ՈՒՆԵՅՈՒՆ ԶՆԶԻՆՎ ՏԻՐՈՋ ՅԱՆՁՆԷ

Աշակերտները Յիսուսի ըսին. «Հոս գրեթէ ոչինչ ունինք, բացի հինգ հացէ եւ երկու ձուկէ» (Մտ. 14.17): Աշակերտները կը մտածէին, որ իրենց ունեցածը ոչինչ է: Բայց Յիսուս սորվեցուց անոնց իրենց «ոչինչ» նկատած հինգ հացերն ու երկու ձուկերը դնել իր տրամադրութեան ներքեւ, որպէսզի այդ «ոչինչ» նկատուած ուտելիքով կերակրէր հսկայ բազմութիւն մը:

### ՄԵՐ ՍՈՐՎԵԼ ԻՔ Հ Ո Գ Ե Ի Ո Ր Դ Ա Ս Ը

Երբեք չմտածենք, որ բան մը չունինք Տիրոջ բերելիք: Տէրը մեզմէ մեծ բաներ չի պահանջեր: Իր պահանջածը մեզմէ մեր պատրաստակամութիւնն է, մեր փափաքն է, մեր կամեցողութիւնն է, բայց մանաւանդ, մեր ունեցած չնչին բանը իր տրամադրութեան ներքեւ դնելն է: Կը բաւէ, որ ուրիշին օգտակար դառնալու կամեցողութիւնը ունենանք, եւ մեր ունեցած չնչինը (նիւթական թէ կարողութիւն իբրեւ) Աստուծոյ յանձնենք եւ ահա Աստուած մեզ պիտի գործածէ անօթի հոգիներ կշտացնելու համար, մեծ կարիքներ գոհացնելու համար:

Տիրոջ կամքը օրհնեալ ըլլայ:

## ԵԹԷ ԿԱՍ ԵՐԲ Կ՛ՈՒՋԵՍ...

### ԵԹԷ Կ՛ՈՒՋԵՍ ԱՂՕԹԵԼ, ԿԱՐԳԱՎ՝, ՍԱՂՄՈՍ 79

Ո՛վ դուն՝ Հովիւը քու ժողովուրդիդ, ականջ տուր մեզի դուն՝ առաջնորդը քու հօտիդ, լսէ՛ մեզ, դուն՝ որ քերովբէներով շրջապատուած քու աթոռիդ կը նստիս, ինքզինքդ յայտնէ՛ Եփրեմի, Բենիամինի եւ Մանասէի ցեղերուն դիմաց: Յո՛յց տուր վօրութիւնդ, եւ եկուր փրկէ՛ մեզ: Մեզ մեր երկիրը վերադարձուր, ո՛վ Աստուած, մեզի հանդէպ բարեհաճ եղիր, եւ մենք պիտի փրկուինք: Ո՛վ Տէր, Ամենակալ Աստուած, դեռ մինչեւ ե՞րբ բարկութիւնդ պիտի ծիայ, եւ պիտի մերժես ժողովուրդիդ աղօթքները: Դեռ մինչեւ ե՞րբ արցունքով պիտի ուտենք մեր հացը, եւ արցունքը պիտի ըլլայ մեր ամբողջ խմելիքը: Ինչո՞ւ թոյլ կու տաս, որ դրացի ապգերը կոռուսիսնձոր դարձնեն մեր երկիրը, եւ մեր թշնամիները մեր վրայ խնդան: Մեր երկիրը վերադարձուր մեզ, Ամենակալ Աստուած, մեզի հանդէպ բարեհաճ եղիր, եւ մենք պիտի փրկուինք: Եգիպտոսէն հանեցիր ու Քանաան բերիր մեզ, քու որդատունկդ՝ բնիկ ապգեր վտարեցիր այնտեղէն, եւ անոնց տեղ վայն տնկեցիր: Տեղ պատրաստեցիր անոր համար, եւ վայն այնտեղ արմատացուցիր, եւ անիկա ամբողջ երկիրը լեցուց, լեռները անոր շուքին տակ ծածկուեցան եւ բարձրագոյն մայրիներն իսկ անոր ոստերով ծածկուեցան:

ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼ ՍԱՂՄՈՍԷՆ